

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ระเบียบกระทรวงมหาดไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

โดยที่ระเบียบการจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๘๓ ได้ใช้บังคับมานานแล้ว และไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน สมควรปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงออกระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจดทะเบียน

ครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๑”

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบการจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๘๓

(๒) ระเบียบการจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

(๓) ระเบียบการจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๐

บรรดาระเบียบ และคำสั่งอื่นใด ในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมการปกครองรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความ

และวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๑

บททั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“ทะเบียนครอบครัว” ให้ความหมายถึง ทะเบียนสมรส ทะเบียนการหย่า ทะเบียน

รับรองบุตร ทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม ทะเบียนฐานะของภริยา และทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“ผู้ว่าราชการจังหวัด” หมายความว่ารวมถึง ปลัดกรุงเทพมหานคร ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

“สำนักทะเบียนอำเภอ” หมายความว่ารวมถึง สำนักทะเบียนกิ่งอำเภอ และสำนักทะเบียนเขต ด้วย

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนอำเภอ นายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนกิ่งอำเภอ และนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนเขต

“ผู้มีส่วนได้เสีย” หมายความว่า

(๑) คู่กรณีที่มีนิติสัมพันธ์กันในทะเบียนครอบครัว

(๒) คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล ผู้พิทักษ์ บุตรบุญธรรม หรือผู้รับบุตรบุญธรรม ของบุคคลตาม (๑)

(๓) ผู้ซึ่งนายทะเบียนเห็นว่ามิหรืออาจมีประโยชน์ส่วนได้เสียเกี่ยวกับทะเบียนครอบครัวนั้น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม

“การส่งเอกสาร” หมายความว่ารวมถึง การส่งเอกสารทางเครื่องโทรสาร หรือระบบอื่นใด ให้แก่ผู้รับโดยมีหลักฐานการได้ส่งโดยเครื่องโทรสารหรือระบบนั้น

“ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่าถึง ระบบการประมวลผลข้อมูลการทะเบียนครอบครัวด้วยเครื่องอิเล็กทรอนิกส์ตามที่กรมการปกครองกำหนด

ข้อ ๖ ในการร้องขอจดทะเบียนหรือบันทึก ผู้ร้องจะร้องขอต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอแห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ เว้นแต่การร้องขอจดทะเบียนสมรสต่อกันนั้นต้องทำตามข้อ ๑๗

ข้อ ๗ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนหรือบันทึก นายทะเบียนต้องรับจดทะเบียนหรือบันทึกให้ เว้นแต่จะปรากฏว่ามีได้เป็นไปตามเงื่อนไขแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น

กรณีที่นายทะเบียนไม่สามารถดำเนินการตามความประสงค์ของผู้ร้องได้ให้นายทะเบียนแจ้งให้ผู้ร้องทราบพร้อมเหตุผลที่ไม่สามารถดำเนินการได้

ข้อ ๘ ในการร้องขอจดทะเบียนหรือบันทึก ให้ผู้ร้องยื่นคำร้องตามแบบ คร. ๑ และให้นายทะเบียนตรวจสอบหลักฐานบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้ สำหรับบุคคลซึ่งไม่ต้องมีบัตรประจำตัวประชาชนตามกฎหมายหรือใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว รวมทั้งสำเนาทะเบียนบ้านของผู้ร้อง

ถ้าผู้ร้องเป็นบุคคลต่างด้าวซึ่งไม่สามารถแสดงเอกสารหรือหลักฐานดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้ให้นายทะเบียนตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานที่สามารถพิสูจน์ได้ว่าผู้ร้องเป็นใครและมีคุณสมบัติครบถ้วนตามกฎหมายไทยว่าด้วยการนั้นหรือไม่

ข้อ ๙ ถ้าผู้ร้องหรือผู้ให้ความยินยอมหรือพยาน ไม่อาจลงลายมือชื่อได้บุคคลดังกล่าวจะพิมพ์ลายนิ้วมือแทนการลงลายมือชื่อก็ได้ โดยให้นายทะเบียนเขียนกำกับไว้ว่าเป็นลายพิมพ์นิ้วมือของบุคคลใด แต่ถ้าไม่สามารถกระทำได้โดยวิธีใดเลยให้นายทะเบียนบันทึกเหตุขัดข้องไว้ในช่องลายมือชื่อนั้น

ในกรณีที่ผู้ร้องหรือผู้ให้ความยินยอมหรือพยาน ประสงค์จะลงลายมือชื่อเป็น ภาษาต่างประเทศ ให้นายทะเบียนสอบถามบุคคลดังกล่าวว่าชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุลนั้น มีสำเนียงไทย ว่าอย่างไรแล้วเขียนเป็นภาษาไทยกำกับไว้

ข้อ ๑๐ ถ้าผู้มีอำนาจให้ความยินยอมได้ให้ความยินยอมโดยวิธีการอื่นซึ่งมิใช่การให้ ความยินยอมในขณะจดทะเบียน เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนแล้วให้แจ้งผู้มีอำนาจให้ความ ยินยอมทราบ

ข้อ ๑๑ ในการลงรายการค่านาม ชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล รวมทั้งเลขประจำตัว ประชาชนของผู้ร้องในทะเบียนครอบครัว ให้นายทะเบียนลงรายการตามเอกสารหรือหลักฐานที่ผู้ร้อง นำมาแสดง

ในกรณีที่ผู้ร้องนำเอกสารหรือหลักฐานภาษาต่างประเทศมาแสดงพร้อมคำแปลเป็น ภาษาไทยที่รับรองถูกต้อง ให้นายทะเบียนลงรายการในทะเบียนครอบครัวเป็นภาษาไทย

ข้อ ๑๒ ในการลงรายการเลขทะเบียนในทะเบียนครอบครัว ให้นายทะเบียน กำหนดเลขทะเบียนของทะเบียนครอบครัวแต่ละประเภทเป็นสองตอน ตอนหน้าเป็นเลขลำดับที่ซึ่ง ได้รับจดทะเบียนในปีหนึ่ง ๆ เมื่อขึ้นปีใหม่ให้ขึ้นหนึ่งใหม่ส่วนตอนหลังเป็นเลขลำดับที่ซึ่งสำนัก ทะเบียนอำเภอได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกไว้ทั้งหมด

หมวด ๒ การกฤษฎีกา

การจดทะเบียนสมรส

ข้อ ๑๓ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องขอจดทะเบียนสมรส ณ สำนักทะเบียนอำเภอ ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้องและหลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้องทั้งสองฝ่าย

(๒) ตรวจสอบว่าผู้ร้องทั้งสองฝ่ายมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขแห่งกฎหมาย หรือไม่ ในกรณีที่ผู้ร้องเป็นผู้เยาว์ให้ตรวจสอบหลักฐานของผู้ให้ความยินยอมหรือหลักฐานแสดง ความ ยินยอม

(๓) ลงรายการในทะเบียนสมรส (คร. ๒) และใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ให้ ครบถ้วน ในกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองฝ่ายประสงค์จะให้บันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สิน หรือเรื่องอื่น ให้นายทะเบียนบันทึกไว้ในช่องบันทึก

(๔) ให้ผู้ร้อง ผู้ให้ความยินยอม (ถ้ามี) และพยานลงลายมือชื่อในทะเบียนสมรส (คร. ๒)

(๕) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนสมรส (คร. ๒) และใน ใบสำคัญการสมรส (คร. ๓)

(๖) มอบใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ให้แก่คู่สมรสฝ่ายละหนึ่งฉบับ รวมทั้งกล่าว

อำนวยการและแนะนำวิธีปฏิบัติในหน้าที่ระหว่างสามีภริยาตามสมควร

(๗) ดำเนินการตามข้อ ๔๓

ข้อ ๑๔ เมื่อมีผู้ร้องขอให้นายทะเบียนออกไปจดทะเบียนสมรสนอกสำนักทะเบียน ในเขตอำนาจของนายทะเบียน โดยระบุว่าจะให้นายทะเบียนไปจดทะเบียนสมรสในวัน เวลา และ สถานที่ใด หากนายทะเบียนเห็นสมควร ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ดำเนินการจดทะเบียนสมรสตามข้อ ๑๓ สำหรับทะเบียนสมรส (คร. ๒) และ ใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ให้แยกใช้ต่างหาก โดยกำหนดอักษร “ก” นำหน้าเลขทะเบียน

(๒) ในกรณีที่มีผู้ขอให้นายทะเบียนออกไปจดทะเบียนสมรสนอกสำนักทะเบียนในวัน เวลา เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ให้แยกใช้ทะเบียนสมรส (คร. ๒) และใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ต่างหาก โดยกำหนดอักษรหน้าเลขทะเบียนเป็น “ข” หรือ “ค” หรือ “ง” หรือ “จ” เพิ่มเติมไปตามลำดับ

(๓) บันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกว่าได้รับจดทะเบียนสมรส ณ สถานที่ใด

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๕ เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรออกไปรับจดทะเบียนสมรสนอกสำนักทะเบียน ในท้องที่ห่างไกล ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกไปจดทะเบียนสมรสนอกสำนักทะเบียน ในท้องที่ห่างไกลโดยระบุวัน เวลา และสถานที่ให้ชัดเจน

(๒) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติ วัน เวลา และสถานที่ในการรับจดทะเบียนสมรส นอกสำนักทะเบียนในท้องที่ห่างไกลแล้ว และมีผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรสในวัน เวลา และสถานที่ ดังกล่าว ให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนสมรสตามข้อ ๑๓ สำหรับทะเบียนสมรส (คร. ๒) และ ใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ให้แยกใช้ต่างหากโดยกำหนดอักษร “ท” นำหน้าเลขทะเบียน

(๓) บันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกว่าได้รับจดทะเบียนสมรส ณ สถานที่ใด

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๖ เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรออกไปจดทะเบียนสมรสนอกสำนักทะเบียน นอกจากข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ขออนุมัติต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยมอบหมายโดยผ่านจังหวัด เพื่อออกไปจดทะเบียนสมรสนอกสำนักทะเบียนโดย ระบุวัน เวลา และสถานที่ให้ชัดเจน

(๒) เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยมอบหมายอนุมัติ วัน เวลา และสถานที่ในการรับจดทะเบียนสมรสนอกสำนัก ทะเบียนแล้ว และมีผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรสในวัน เวลา และสถานที่ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมอบหมายอนุมัติให้รับจดทะเบียน สมรสนอกสำนักทะเบียน ให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนสมรสตามข้อ ๑๓ สำหรับทะเบียน สมรส (คร. ๒) และใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ให้แยกใช้ต่างหากโดยกำหนดอักษร “ร” นำหน้าเลข ทะเบียน

(๓) บันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกว่าได้รับจดทะเบียนสมรส ณ สถานที่ใด

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๑๗ ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยอนุมัติให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศว่าท้องที่ใดสามารถรับคำร้องขอจดทะเบียนสมรสของผู้ร้องฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายซึ่งมีถิ่นกำเนิดที่อยู่เดียวกันกับกำนันท้องที่นั้น ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) นำประกาศของผู้ว่าราชการจังหวัดปิดไว้ ณ สำนักทะเบียนอำเภอและที่ทำการกำนันท้องที่นั้น

(๒) แจ้งให้กำนันท้องที่ที่มีอำนาจรับคำร้องขอจดทะเบียนสมรสทราบว่ามีผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรสต่อกำนัน ให้ผู้ร้องและพยานสองคน ซึ่งพยานคนหนึ่งนั้นต้องเป็นเจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง ซึ่งมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นผู้ใหญ่บ้านขึ้นไป หรือนายตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีขึ้นไป หรือหัวหน้าสถานีตำรวจ หรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เทศมนตรี สมาชิกสภาเทศบาล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือทนายความ ลงลายมือชื่อในคำร้องตามแบบ คร. ๑ ต่อหน้ากำนัน และเมื่อได้รับคำร้องดังกล่าวแล้ว ให้กำนันส่งคำร้องไปยังนายทะเบียนเพื่อพิจารณาจดทะเบียน

(๓) เมื่อได้รับคำร้องจากกำนันแล้ว ถ้าเห็นว่าการมิได้เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมายให้ระงับการจดทะเบียนสมรสแล้วแจ้งให้กำนันเพื่อแจ้งให้ผู้ร้องทราบถ้าเห็นว่าถูกต้องให้ดำเนินการจดทะเบียนสมรสตามข้อ ๑๓ (๓) (๕) และ (๗) โดยระบุชื่อของผู้ร้องและพยานในช่องลายมือชื่อผู้ร้องขอจดทะเบียนและช่องลายมือชื่อพยานในหน้าทะเบียน และบันทึกในหน้าที่บันทึกให้ชัดเจนว่าผู้ร้องและพยานได้ลงลายมือชื่อต่อหน้ากำนันในวัน เวลา และสถานที่ใด

(๔) มอบใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ให้กำนันเพื่อนำไปมอบแก่คู่สมรสฝ่ายละหนึ่งฉบับ

ข้อ ๑๘ เมื่อมีผู้ร้องขอให้นายทะเบียนจดทะเบียนสมรสตามมาตรา ๑๔๖๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้องทั้งสองฝ่าย และหลักฐานการแสดงเจตนาขอทำการสมรส

(๒) ดำเนินการตามข้อ ๑๓ (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) และ (๗) โดยบันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกให้ชัดเจนว่าผู้ร้องได้แสดงเจตนาจะสมรสกันต่อหน้าบุคคลใดในวัน เวลา สถานที่ใด และมีพฤติการณ์พิเศษอย่างไร แล้วให้ผู้ร้องและนายทะเบียนลงลายมือชื่อกำกับไว้

ข้อ ๑๙ เมื่อมีผู้ร้องขอให้นายทะเบียนจดทะเบียนสมรสตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานประจำตัวของผู้รับคำร้องตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ และชายหญิงที่ยังคงมีชีวิตอยู่ ถ้าหากมีรวมทั้งสองคนบุคคลดังกล่าวให้ทราบถึงวัน เวลา สถานที่ที่แสดงเจตนา และพฤติการณ์พิเศษนั้น

(๒) ดำเนินการตามข้อ ๑๓ (๓) (๔) (๕) และ (๗) สำหรับทะเบียนสมรส (คร. ๒) ให้ระบุในช่องลายมือชื่อผู้ร้องขอจดทะเบียนสมรสฝ่ายที่เสียชีวิตไปแล้วว่าผู้ร้องเสียชีวิตเมื่อวัน เวลาใด รวมทั้งบันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกให้ชัดเจนว่าชายและหญิงได้ร้องขอจดทะเบียนสมรสด้วยวาจาหรือ

กรียาต่อบุคคลใดในวัน เวลา สถานที่ใด และมีพฤติการณ์พิเศษอย่างไร แล้วให้ผู้รับคำร้องตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๗๘ และนายทะเบียนลงลายมือชื่อกำกับไว้

(๓) มอบใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ให้แก่ชายหรือหญิงฝ่ายที่ยังมีชีวิตอยู่หนึ่งฉบับ และเก็บรักษาใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ฉบับที่เหลือไว้ ถ้าชายและหญิงเสียชีวิตทั้งสองฝ่ายให้เก็บรักษาใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) ไว้ เพื่อให้ทายาทของบุคคลดังกล่าวมาขอรับไป

หมวด ๓

การจดทะเบียนหย่า

ข้อ ๒๐ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนการหย่าโดยความยินยอมต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอ ให้นายทะเบียนชี้แจงผลของการจดทะเบียนการหย่าให้ผู้ร้องทราบ หากผู้ร้องยังยืนยันที่จะขอจดทะเบียนการหย่า ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้องทั้งสองฝ่าย หลักฐานการจดทะเบียนสมรสและหนังสือสัญญาหย่า

(๒) ลงรายการในทะเบียนการหย่า (คร. ๖) และใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) ให้ครบถ้วน สำหรับในกรณีที่ผู้ร้องทั้งสองฝ่ายประสงค์จะให้บันทึกข้อตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สิน อำนาจการปกครองบุตร หรือเรื่องอื่น ให้นายทะเบียนบันทึกไว้ในช่องบันทึก

(๓) ให้ผู้ร้องและพยานลงมือชื่อในทะเบียนการหย่า (คร. ๖)

(๔) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนการหย่า (คร. ๖) และในใบสำคัญการหย่า (คร. ๗)

(๕) มอบใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) ให้แก่ผู้ร้องฝ่ายละหนึ่งฉบับ

(๖) ดำเนินการตามข้อ ๓๙ และข้อ ๔๓

ข้อ ๒๑ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนการหย่าโดยความยินยอมแต่อ้างว่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่สามารถมายื่นคำร้อง ณ สำนักทะเบียนอำเภอแห่งเดียวกันได้ให้นายทะเบียนชี้แจงผลของการจดทะเบียนการหย่าให้ผู้ร้องทราบ หากผู้ร้องยังยืนยันที่จะขอจดทะเบียนการหย่า ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

ก. สำนักทะเบียนแห่งแรก

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง หลักฐานการจดทะเบียนสมรส และหนังสือสัญญาหย่า

(๒) สอบปากคำผู้ร้องให้ปรากฏว่าเป็นผู้ยื่นคำร้องก่อนและอีกฝ่ายหนึ่งจะไปยื่นคำร้องภายหลัง ณ สำนักทะเบียนแห่งใด

(๓) ลงรายการของผู้ร้องในทะเบียนการหย่า (คร. ๖) ซึ่งแยกใช้ต่างหาก ส่วนรายการของฝ่ายที่มีได้มา ให้ลงเฉพาะรายการที่ทราบ

(๔) ให้ผู้ร้องและพยานลงลายมือชื่อไว้ในทะเบียนการหย่า (คร. ๖) สำหรับช่องลายมือชื่อของผู้ร้องฝ่ายที่มีได้มา ให้ระบุว่าลงลายมือชื่อ ณ สำนักทะเบียนแห่งใด

(๕) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนการหย่า (คร. ๖)

(๖) ระบุข้อความไว้ที่ตอนบนด้านขวาของหน้าทะเบียนว่า “ต่างสำนักทะเบียน”

(๗) แจ้งให้ผู้ร้องทราบว่าการหย่าดังกล่าวจะมีผลเมื่อคู่หย่าอีกฝ่ายหนึ่งได้ลงลายมือชื่อ ณ สำนักทะเบียนแห่งที่สองและนายทะเบียนแห่งที่สองได้รับจดทะเบียนการหย่าแล้ว

(๘) ส่งเอกสารสำเนาคำร้อง สำเนาทะเบียนการหย่า สำเนาหลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนสมรส และสำเนาหนังสือสัญญาหย่า ไปยังสำนักทะเบียนตามที่อยู่ของผู้ร้องได้แจ้งว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะไปยื่นคำร้องภายหลัง ในกรณีที่อีกฝ่ายหนึ่งจะไปยื่นคำร้องภายหลัง ณ สำนักทะเบียนในต่างประเทศ ให้ส่งเอกสารดังกล่าวไปยังสำนักทะเบียนกลางเพื่อดำเนินการต่อไป

(๙) เมื่อได้รับแจ้งผลการจดทะเบียนจากสำนักทะเบียนแห่งที่สองแล้วให้แจ้งผู้ร้องมารับใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) สำหรับในกรณีที่ได้รับแจ้งจากสำนักทะเบียนแห่งที่สองว่าคู่หย่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะจดทะเบียนการหย่าหรือนายทะเบียนมิได้รับคำร้องของบุคคลดังกล่าว ให้แจ้งผู้ร้องทราบ

ข. สำนักทะเบียนแห่งที่สอง

(๑) เมื่อได้รับเอกสารจากสำนักทะเบียนแห่งแรกแล้ว ให้แจ้งฝ่ายที่ยังมิได้ลงลายมือชื่อทราบเพื่อยื่นคำร้องขอจดทะเบียนการหย่า

(๒) ชี้แจงผลของการจดทะเบียนการหย่าให้ผู้ร้องทราบ หากผู้ร้องยืนยันที่จะขอจดทะเบียนการหย่าให้นายทะเบียนตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง และให้ผู้ร้องตรวจสอบความถูกต้องของสำเนาหลักฐานการจดทะเบียนสมรสรวมทั้งหนังสือสัญญาหย่าที่ได้รับจากสำนักทะเบียนแห่งแรก

(๓) ลงรายการของผู้ร้องทั้งสองฝ่ายในทะเบียนการหย่า (คร. ๖) และใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) ซึ่งแยกใช้ต่างหาก

(๔) ดำเนินการตาม ก. (๓) (๔) (๕) และ (๖) รวมทั้งกำหนดเลขทะเบียนตามข้อ ๑๒

(๕) มอบใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) ให้ผู้ร้องหนึ่งฉบับ

(๖) ส่งเอกสารใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) อีกหนึ่งฉบับ และสำเนาทะเบียนการหย่าไปยังสำนักทะเบียนแห่งแรก หากสำนักทะเบียนดังกล่าวเป็นสำนักทะเบียนในต่างประเทศให้ส่งเอกสารนั้นไปยังสำนักทะเบียนกลางเพื่อดำเนินการต่อไป

(๗) ดำเนินการตามข้อ ๓๙ และข้อ ๔๓ ในกรณีที่ได้ดำเนินการตาม (๑) แล้ว ฝ่ายที่ยังมิได้ลงลายมือชื่อไม่ประสงค์จะจดทะเบียนการหย่า หรือนายทะเบียนมิได้รับคำร้องภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้แจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบ ให้แจ้งสำนักทะเบียนแห่งแรกและผู้ร้องทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

ข้อ ๒๒ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนการหย่าโดยนำสำเนาคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้สามีภริยาหย่าขาดจากกัน และมีคำรับรองถูกต้องมาแสดง ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง สำเนาคำพิพากษาและคำรับรองถูกต้อง

(๒) ลงรายการของคู่หย่าในทะเบียนการหย่า (คร. ๖) และใบสำคัญการหย่า (คร.๗) ให้ครบถ้วน

(๓) บันทึกข้อความลงในช่องบันทึกของทะเบียนการหย่า (คร. ๖) ให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับศาล เลขที่คดี วันเดือนปีที่พิพากษา และสาระสำคัญของคำพิพากษานั้น

(๔) ดำเนินการตามข้อ ๒๐ (๓) (๔) (๕) และ (๖) สำหรับในกรณีที่มีผู้ร้องมายื่นคำร้องเพียงฝ่ายเดียว ให้เก็บรักษาใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) ฉบับที่เหลือไว้ แล้วแจ้งให้อีกฝ่ายหนึ่งมารับไป

หมวด ๔

การจดทะเบียนรับรองบุตร

ข้อ ๒๓ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตร ณ สำนักทะเบียน

อำเภอ โดยเด็กและมารดาเด็กมาให้ความยินยอมในการจดทะเบียน ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง เด็ก และมารดาเด็ก

(๒) ลงรายการในทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑) ให้ครบถ้วน

(๓) ให้ผู้ร้อง ผู้ให้ความยินยอม และพยานลงลายมือชื่อในทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑)

(๔) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑)

(๕) ดำเนินการตามข้อ ๔๓

ข้อ ๒๔ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตร ณ สำนักทะเบียนอำเภอโดยเด็กหรือมารดาเด็กฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายไม่มาแสดงตนเพื่อให้ความยินยอม ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง และหลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง

(๒) สอบปากคำผู้ร้องให้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเด็กหรือมารดาเด็กที่ไม่มาแสดงตน เพื่อให้ความยินยอมว่ามีภูมิลำเนาอยู่ที่ใด แล้วแจ้งการขอจดทะเบียนรับรองบุตรไปยังเด็กหรือมารดาเด็กนั้นว่าจะให้ความยินยอมหรือไม่

(๓) เมื่อเด็กและมารดาได้ให้ความยินยอมแล้ว ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๓ (๒) (๓) (๔) และ (๕) สำหรับช่องลายมือชื่อผู้ให้ความยินยอมให้ระบุว่าได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

(๔) ถ้าเด็กหรือมารดาเด็ก ไม่คัดค้านหรือไม่ให้ความยินยอมภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๕๔๘ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้แจ้งผู้ร้องทราบ

ข้อ ๒๕ เมื่อมีผู้ขอจดทะเบียนรับรองบุตร ณ สำนักทะเบียนอำเภอโดยนำสำเนาคำพิพากษาอันเป็นถึงที่สุดให้บิดาจดทะเบียนรับรองบุตรได้หรือให้บิดารับเด็กเป็นบุตร และมีคำรับรองถูกต้องแสดง ให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง สำเนาคำพิพากษาและคำรับรองถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ลงรายการในทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑) ให้ครบถ้วน รวมทั้งบันทึกข้อความลงในช่องบันทึกให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับศาล เลขที่คดี วันเดือนปีที่พิพากษา และสาระสำคัญของคำพิพากษานั้น

(๓) ให้ผู้ร้องและพยานลงลายมือชื่อไว้ในทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑)

(๔) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑)

(๕) ดำเนินการตามข้อ ๔๓

ข้อ ๒๖ เมื่อมีผู้ร้องขอให้นายทะเบียนออกไปจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนัก

ทะเบียนในเขตอำนาจของนายทะเบียน โดยระบุว่าจะให้นายทะเบียนไปจดทะเบียนรับรองบุตรในวัน เวลา และสถานที่ใด หากนายทะเบียนเห็นสมควรให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ดำเนินการตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ หรือข้อ ๒๕ แล้วแต่กรณีสำหรับทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑) ให้แยกใช้ต่างหาก โดยกำหนดอักษร “ก” นำหน้าเลขทะเบียน

(๒) ในกรณีที่มีผู้ร้องขอให้นายทะเบียนออกไปจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนในวัน เวลา เดียวกันหรือใกล้เคียงกัน ให้แยกใช้ทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑) ต่างหาก โดยกำหนดอักษรหน้าเลขทะเบียนเป็น “ข” หรือ “ค” หรือ “ง” หรือ “จ” เพิ่มเติมไปตามลำดับ

(๓) บันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกว่าได้รับจดทะเบียนรับรองบุตร ณ สถานที่ใด

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

ข้อ ๒๗ เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรออกไปรับจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนัก

ทะเบียนในท้องที่ห่างไกลให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ขออนุมัติต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อออกไปจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนในท้องที่ห่างไกลโดยระบุวัน เวลา และสถานที่ให้ชัดเจน

(๒) เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดอนุมัติ วัน เวลา และสถานที่ในการรับจดทะเบียนรับรองบุตรนอกสำนักทะเบียนในท้องที่ห่างไกลแล้ว และมีผู้ร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตรในวัน เวลา และสถานที่ดังกล่าวให้นายทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนรับรองบุตรตามข้อ ๒๓ หรือข้อ ๒๔ หรือข้อ ๒๕ แล้วแต่กรณี สำหรับทะเบียนรับรองบุตร (คร. ๑๑) ให้แยกใช้ต่างหาก โดยกำหนดอักษร “ท” นำหน้าเลขทะเบียน

(๓) บันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกว่าได้รับจดทะเบียนรับรองบุตร ณ สถานที่ใด

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๕ การจดทะเบียนรับรองบุตรบุญธรรม

ข้อ ๒๘ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนรับรองบุตรบุญธรรม ณ สำนักทะเบียนอำเภอโดยผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้วให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง และหลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้องทั้งสองฝ่าย

(๒) ตรวจสอบว่าผู้ร้องทั้งสองฝ่ายมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขแห่งกฎหมายหรือไม่ ในกรณีที่ผู้ร้องมีคุณสมบัติซึ่งต้องให้ความยินยอม ให้ตรวจสอบหลักฐานของบุคคลดังกล่าวด้วย

(๓) ลงรายการในทะเบียนรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๔) ให้ครบถ้วน

(๔) ให้ผู้ร้อง ผู้ให้ความยินยอม (ถ้ามี) และพยานลงลายมือชื่อในทะเบียน (คร. ๑๔)

(๕) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๔)

(๖) ดำเนินการตามข้อ ๔๓

ข้อ ๒๙ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ณ สำนักทะเบียนอำเภอโดยผู้จะเป็นบุตรบุญธรรมเป็นผู้เยาว์ ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง และหนังสือแจ้งการอนุมัติของคณะกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

(๒) ตรวจสอบว่าผู้ร้องมีคุณสมบัติครบถ้วนตามเงื่อนไขแห่งกฎหมายหรือไม่

(๓) ดำเนินการตามข้อ ๒๘ (๓) (๔) (๕) และ (๖) โดยบันทึกข้อความในช่องบันทึกเกี่ยวกับเลขที่ วันเดือนปี ของหนังสือแจ้งการอนุมัติของคณะกรรมการการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรมไว้ในช่องบันทึกด้วย

ข้อ ๓๐ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมตามข้อ ๒๘ หรือข้อ ๒๙ แต่นายทะเบียนปฏิเสธไม่รับจดทะเบียนให้ ต่อมาบุคคลดังกล่าวได้ร้องขอจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ณ สำนักทะเบียนอำเภออีกครั้งหนึ่ง โดยนำสำเนาคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ผู้ร้องจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมได้และมีคำรับรองถูกต้องมาแสดง ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง สำเนาคำสั่งของศาลและคำรับรองถูกต้อง

(๒) ดำเนินการตามข้อ ๒๘ หรือข้อ ๒๙ แล้วแต่กรณี รวมทั้งบันทึกข้อความลงในช่องบันทึกให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับศาล เลขที่คดี วันเดือนปีที่มีคำสั่ง และสาระสำคัญของคำสั่งศาลนั้น

หมวด ๖

การจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม

ข้อ ๓๑ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมโดยความตกลงกัน ณ สำนักทะเบียนอำเภอ ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้องทั้งสองฝ่าย หลักฐานการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม สำหรับกรณีที่บุตรบุญธรรมยังไม่บรรลุนิติภาวะให้ตรวจสอบหลักฐานของผู้ให้ความยินยอมด้วย

(๒) ลงรายการในทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๗) ให้ครบถ้วน

(๓) ให้ผู้ร้อง ผู้ให้ความยินยอม (ถ้ามี) และพยานลงลายมือชื่อในทะเบียนเล็กรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๗)

(๔) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลาลายมือชื่อในทะเบียนเล็กรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๗)

(๕) ดำเนินการตามข้อ ๔๐ และข้อ ๔๓

ข้อ ๓๒ เมื่อมีผู้ร้องขอจดทะเบียนเล็กรับบุตรบุญธรรมโดยนำสำเนาคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้เล็กรับบุตรบุญธรรม และคำรับรองถูกต้องมาแสดงให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง สำเนาคำพิพากษาและคำรับรองถูกต้อง

(๒) ลงรายการในทะเบียนเล็กรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๗) ให้ครบถ้วน

(๓) บันทึกข้อความลงในช่องบันทึกของทะเบียนเล็กรับบุตรบุญธรรม (คร. ๑๗) ให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับศาล เลขที่คดี วันเดือนปีที่พิพากษา และสาระสำคัญของคำพิพากษานั้น

(๔) ดำเนินการตามข้อ ๓๑ (๓) (๔) และ (๕)

หมวด ๗

การบันทึกฐานะของภริยา

ข้อ ๓๓ นายทะเบียนจะรับบันทึกฐานะของภริยาได้เมื่อชายหญิงได้สมรสกันก่อนวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๗๘

ข้อ ๓๔ นายทะเบียนสามารถรับบันทึกฐานะของภริยาได้เฉพาะสามีภริยาที่มายื่นคำร้องเท่านั้น และสามารถบันทึกได้สองชั้น คือ

(๑) ภริยาหลวงหรือเอกภริยา ได้แก่ ภริยาที่ทำการสมรสก่อนภริยาอื่น หรือภริยาที่สามียกย่องว่าเป็นภริยาหลวง โดยบันทึกได้เพียงคนเดียว

(๒) ภริยาน้อย อนุภริยา หรือภริยาอื่นนอกจากภริยาหลวง โดยอาจบันทึกได้หลายคน

ข้อ ๓๕ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องของสามีและภริยาให้บันทึกฐานะของภริยาให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้องทั้งสองฝ่าย

(๒) ลงรายการในทะเบียนฐานะของภริยา (คร. ๒๐) ให้ครบถ้วน

(๓) ให้ผู้ร้องและพยานลงลายมือชื่อในทะเบียนฐานะของภริยา (คร. ๒๐)

(๔) เมื่อเห็นว่าถูกต้องให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนฐานะของภริยา (คร. ๒๐)

(๕) ดำเนินการตามข้อ ๔๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๘

การบันทึกฐานะแห่งครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓๖ การใด ๆ อันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัวที่ได้กระทำไว้ ณ ต่างประเทศ ตามแบบกฎหมายแห่งประเทศที่ทำการขึ้นบัญชีไว้ ผู้มีส่วนได้เสียจะขอให้นายทะเบียนบันทึกระบุฐานะแห่งครอบครัวนั้นไว้เป็นหลักฐานก็ได้ แต่ในขณะร้องขอ คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายจะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓๗ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องขอตามข้อ ๓๖ โดยแสดงหลักฐานอันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัว พร้อมคำแปลเอกสารดังกล่าวเป็นภาษาไทยซึ่งกระทรวงการต่างประเทศหรือสถานทูตหรือสถานกงสุลของไทย สถานทูตหรือสถานกงสุลของประเทศนั้นหรือองค์กรที่รัฐบาลประเทศนั้นมอบหมาย รับรองคำแปลถูกต้องแล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๑) ตรวจสอบคำร้อง หลักฐานตามข้อ ๘ ของผู้ร้อง และหลักฐานอันเกี่ยวกับฐานะแห่งครอบครัวที่ประสงค์จะให้บันทึก

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๒) ลงรายการในทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว (คร. ๒๒) ให้ครบถ้วน

(๓) ให้ผู้ร้องและพยานลงลายมือชื่อในฐานะแห่งครอบครัว (คร. ๒๒)

(๔) เมื่อเห็นว่าถูกต้อง ให้นายทะเบียนลงลายมือชื่อในทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๕) ดำเนินการตามข้อ ๔๓

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หมวด ๙

การบันทึกเพิ่มเติม

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓๘ เมื่อคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายร้องขอบันทึกเพิ่มเติมหรือแก้ไขรายการต่าง ๆ ในทะเบียน ที่ได้ลงรายการไว้แล้ว ให้นายทะเบียนบันทึกเพิ่มเติมในช่องบันทึกให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ร้อง เรื่องที่ขอให้บันทึก และเอกสารหลักฐาน แล้วให้ผู้ร้องและนายทะเบียนลงลายมือชื่อกำกับไว้โดยไม่ต้องแก้ไขรายการเดิม ทั้งนี้ การบันทึกเพิ่มเติมที่อาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ห้ามมิให้นายทะเบียนรับบันทึกไว้ เว้นแต่มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลตามข้อ ๔๑

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๓๙ เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนการหย่าแล้ว ให้นายทะเบียนบันทึกในช่องบันทึกของทะเบียนสมรสให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับสำนักทะเบียน อำเภอ เลขทะเบียนที่ วันเดือนปี ที่จดทะเบียนการหย่า แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ในกรณีที่ได้รับจดทะเบียนการหย่าไว้คนละแห่งกับสำนักทะเบียนอำเภอที่จดทะเบียนสมรส ให้นำทะเบียนส่งสำเนาทะเบียนการหย่าไปยังสำนักทะเบียนที่รับจดทะเบียนสมรสเพื่อบันทึกไว้ในทะเบียนสมรสเช่นเดียวกัน

ข้อ ๔๐ เมื่อนายทะเบียนได้รับจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมแล้ว ให้นำทะเบียนบันทึกในช่องบันทึกของทะเบียนรับบุตรบุญธรรมให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับสำนักทะเบียนอำเภอ เลขทะเบียนที่ วันเดือนปี ที่จดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้

ในกรณีที่ได้รับจดทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมไว้คนละแห่งกับสำนักทะเบียนอำเภอที่จดทะเบียนรับบุตรบุญธรรม ให้นำทะเบียนส่งสำเนาทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรมไปยังสำนักทะเบียนที่รับจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมเพื่อบันทึกไว้ในทะเบียนรับบุตรบุญธรรมเช่นเดียวกัน

ข้อ ๔๑ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อขอให้บันทึกการหย่าหรือการเลิกรับบุตรบุญธรรมหรือการเพิกถอนทะเบียนใด โดยมีสำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดพร้อมคำรับรองถูกต้องมาแสดง ให้นำทะเบียนบันทึกข้อความในช่องบันทึกของทะเบียนสมรส ทะเบียนรับบุตรบุญธรรมหรือทะเบียนนั้น ๆ แล้วแต่กรณี ให้ปรากฏรายละเอียดเกี่ยวกับศาลเลขที่คดี วันเดือนปี ที่มีคำพิพากษาหรือคำสั่ง และสาระสำคัญของคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นแล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้

ในกรณีที่ได้รับแจ้งจากศาลเกี่ยวกับความเป็นโมฆะของการสมรส ให้นำทะเบียนบันทึกข้อความในช่องบันทึกของทะเบียนสมรส โดยถือปฏิบัติตามความในวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

หมวด ๑๐

การจัดเก็บและรายงาน

ข้อ ๔๒ เมื่อได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกไว้แล้ว ให้นำทะเบียนเก็บรักษาทะเบียนไว้เป็นหลักฐานตลอดไปโดยแยกเก็บเป็นแต่ละประเภททะเบียนเรียงลำดับตามเลขที่ทะเบียน

ข้อ ๔๓ เมื่อได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกทะเบียนหรือบันทึกเพิ่มเติมในทะเบียนทุกครั้ง ให้นำทะเบียนจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ตามแนวทางที่อธิบดีกรมการปกครองกำหนด

ให้จังหวัดตรวจสอบความถูกต้องของการรับจดทะเบียนหรือบันทึกจากระบบคอมพิวเตอร์ภายในวันที่ห้าของเดือน หากพบข้อบกพร่องให้แจ้งสำนักทะเบียนอำเภอดำเนินการแก้ไข

ข้อ ๔๔ ในกรณีที่สำนักทะเบียนอำเภอยังไม่สามารถจัดเก็บข้อมูลโดยระบบคอมพิวเตอร์ได้ ให้นำทะเบียนจัดทำสำเนาเอกสารทะเบียนนั้นส่งไปยังจังหวัดภายในวันที่ห้าของเดือนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๔๓

เมื่อถึงสิ้นปีปฏิทิน ให้จังหวัดทำลายสำเนาเอกสารทะเบียนซึ่งได้จัดเก็บข้อมูลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ

ข้อ ๔๕ ให้นายทะเบียนกลางรวบรวมข้อมูลการจดทะเบียนหรือบันทึกที่สำนักงานทะเบียนอำเภอได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกไว้

หมวด ๑๑
การให้บริการข้อมูล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๔๖ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องของผู้มีส่วนได้เสียซึ่งขอจดทะเบียนครอบครัวที่นายทะเบียนได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกไว้ ให้นายทะเบียนดำเนินการให้โดยไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม

ถ้าผู้ร้องประสงค์จะขอคัดสำเนาและให้นายทะเบียนรับรองสำเนาทะเบียนนั้นให้นายทะเบียนเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามอัตราที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๔๗ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำร้องตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง แต่สำนักทะเบียนอำเภอนั้นมิได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกไว้ หรือไม่ทราบแน่ชัดว่าได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกไว้ ให้นายทะเบียนสอบถามไปยังสำนักทะเบียนกลางตามแนวทางที่อธิบดีกรมการปกครองกำหนด แล้วแจ้งให้ผู้ร้องทราบ

ข้อ ๔๘ เมื่อนายทะเบียนกลางได้รับคำร้องขอดูหรือขอสำเนารายการในทะเบียนซึ่งนายทะเบียนรับรอง ให้นายทะเบียนกลางถือปฏิบัติตามข้อ ๔๖ โดยอนุโลม

ข้อ ๔๙ การรับรองรายการจากฐานข้อมูลระบบคอมพิวเตอร์ ให้นายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามที่อธิบดีกรมการปกครองกำหนดประทับหรือเขียนข้อความในตอนล่างของรายการดังกล่าวว่า “ขอรับรองว่าเป็นรายการจากฐานข้อมูลทะเบียนครอบครัว” แล้วลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับรองกำกับไว้

หมวด ๑๒
แบบพิมพ์การทะเบียนครอบครัว

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ข้อ ๕๐ การจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัวให้ใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ ทั่วยุโรป ดังนี้

- (๑) คร. ๑ คำร้องขอจดทะเบียนและบันทึกทะเบียนครอบครัว
- (๒) คร. ๒ ทะเบียนสมรส
- (๓) คร. ๓ ใบสำคัญการสมรส

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

(๔) คร. ๖ ทะเบียนการหย่า

(๕) คร. ๗ ใบสำคัญการหย่า

(๖) คร. ๑๑ ทะเบียนรับรองบุตร

(๗) คร. ๑๔ ทะเบียนรับบุตรบุญธรรม

(๘) คร. ๑๗ ทะเบียนเลิกรับบุตรบุญธรรม

(๙) คร. ๒๐ ทะเบียนฐานะของภริยา

(๑๐) คร. ๒๒ ทะเบียนฐานะแห่งครอบครัว

(๑๑) คร. ๓๑ ใบบันทึกต่อ

ข้อ ๕๑ ในกรณีที่แบบพิมพ์การทะเบียนครอบครัวที่นายทะเบียนยังไม่ได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกไว้ หรือได้ลงรายการไว้แล้ว แต่นายทะเบียนยังมิได้ลงลายมือชื่อในทะเบียนนั้น เกิดการชำรุดเสียหายจนไม่อาจใช้ปฏิบัติงานได้ ให้นายทะเบียนขีดฆ่าแบบพิมพ์นั้นแล้วระบุคำว่า “ยกเลิก” แล้วลงลายมือชื่อกำกับไว้

ข้อ ๕๒ ให้กรมการปกครองกำหนดหมายเลขแบบพิมพ์ใบสำคัญการสมรส (คร. ๓) และแบบพิมพ์ใบสำคัญการหย่า (คร. ๗) แต่ละฉบับไว้ที่ตอนล่างด้านซ้ายของแบบพิมพ์นั้น ถ้าแบบพิมพ์ดังกล่าวของสำนักทะเบียนอำเภอเกิดการสูญหายให้นายทะเบียนรายงานจังหวัดเพื่อแจ้งให้กรมการปกครองยกเลิกแบบพิมพ์หมายเลขนั้นทันที

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๕๓ ให้ใช้แบบ คร. ๒ คร. ๖ คร. ๑๑ คร. ๑๗ คร. ๒๐ คร. ๒๒ และ คร. ๓๑ ท้ายระเบียบนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๒

สำหรับการจดทะเบียนหรือบันทึกทะเบียน ก่อนวันดังกล่าวตามวรรคหนึ่งให้ใช้แบบ คร. ๒ คร. ๖ คร. ๑๑ คร. ๑๔ คร. ๑๗ คร. ๒๐ คร. ๒๒ และ คร. ๓๑ ตามระเบียบการจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๘๓

ข้อ ๕๔ ในการกำหนดเลขทะเบียนตามข้อ ๑๒ ให้นายทะเบียนกำหนดเลขทะเบียนที่ต่อจากทะเบียนครอบครัวซึ่งได้รับจดทะเบียนหรือบันทึกทะเบียนไว้ตามระเบียบการจดทะเบียนครอบครัว พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบการจดทะเบียนครอบครัว (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

ข้อ ๕๕ ในระหว่างที่จังหวัดยังไม่อาจดำเนินการตามข้อ ๔๔ วรรคหนึ่ง ได้ให้จังหวัดจัดส่งสำเนาเอกสารทะเบียนนั้นไปยังสำนักทะเบียนกลางภายในวันที่ยี่สิบของเดือนเพื่อดำเนินการแทน ทั้งนี้ ให้สำนักทะเบียนกลางถือปฏิบัติในการทำลายเอกสารเช่นเดียวกัน

